

Rozhovor Bohumíra Dufka, předsedy ASO a OSPZV-ASO ČR, který poskytl Haló novinám

HN: Nedávno špičky vládní politické reprezentace, tzv. K9, vydaly dvě naprosto rozdílná vyjádření k tomu, jak si vláda představuje důchodovou reformu. O čem to svědčí?

BD: Jestliže na prvním zasedání K9 přišli s „nápadem“ zvýšit dolní hranici DPH na 20 % a o týden později, po ostře negativní reakci odborů, ale i zaměstnavatelů, tento svůj nápad „upravili“ tak, že se pro rok 2012 zvýší spodní hranice DPH na 14 % a o rok později se srovná spodní i horní hranice na 17,5 procentech, svědčí to pouze o tom, že vláda nemá žádnou koncepci důchodové reformy. Jde jí pouze o jedno, tj. aby naprostá většina našich občanů zaplatila to, aby špičky finančního kapitálu ještě více zbohatly na úkor řadových občanů. Právě k tomu směřuje tzv. opt-out, neboli vyvedení části peněz z prvního pilíře, to je z průběžného systému důchodového zabezpečení ze státních prostředků, a jejich převedení do druhého pilíře důchodového systému, to je do soukromých penzijních fondů. A právě s tím odbory zásadně nesouhlasí.

Je objektivně zjištěno, že dvě třetiny občanů nedosáhnout ani na průměrnou mzdu, a že mají o několik tisíc korun nižší mzdy, Když k tomu připočtete růst životních nákladů, ať již prostřednictvím zvýšení DPH, či růstem cen energie, pohonných hmot, zvýšením daní, vyšší spoluúčast pacientů, růst cen léků apod., je zcela zřejmé, že naprostá většina lidí nebude mít na to, aby si mohla doložit a šetřit v penzijních fondech tři, čtyři, pět tisíc korun, aby se jí toto „spoření“ promítlo do vyšší penze. Kde na to lidé vezmou? Na to nemá vláda odpověď. A ani případná mimořádná valorizace důchodů, kterou K9 odmítla, by na této skutečnosti nic nezměnila. Rostoucí náklady by nepokryla.

HN: Existuje ještě nějaké jiné řešení, kde by se daly získat peníze na důchodovou reformu?

BD: Mohly by se použít prostředky získané z výnosů akcí firem a společností, jako je například ČEZ, Česká pošta, Letiště Praha, Lesy ČR, Budvar atd. Jenže, zdá se, že vláda s těmito penězi počítá na jiné účely v rámci státního rozpočtu. O tom, zda by se nedala důchodová reforma financovat z jiných zdrojů, by se měla vést diskuse v celé společnosti.

Kromě využití akcí státních a polostátních podniků je zde i možnost na důchodovou reformu si ušetřit, a to úsporami ve státní správě, snížením administrativní zátěže státu. Například by šlo sloučit Ministerstvo kultury s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy, Ministerstvo životního prostředí s Ministerstvem zemědělství. Ministerstvo průmyslu a obchodu

a Ministerstvem dopravy by stačilo jedno, třeba pod názvem Ministerstvo hospodářství. Byla by to veliká úspora nejen na úřednících, ale hlavně při zadávání zakázek. Ve státním rozpočtu by se tak ušetřilo.

HN: Odbory prosazují ještě jeden pilíř důchodového systému ...

V Německu existuje i třetí pilíř důchodového systému, který je zabezpečen tím, že do něho přispívají firmy i zaměstnanci. Proč by to také nemohlo fungovat i u nás? Odbory jsou přesvědčeny že ano, že by to také šlo zavést i v České republice. Jsou zde i švédské zkušenosti jak zabezpečit důchodový systém. Ale u nás se jde cestou prazvláštního experimentu, kdy dvě procenta, která do druhého pilíře budou přispívat občané, jsou velmi málo a tři procenta, která převede stát do soukromých penzijních fondů, budou chybět. Kromě toho, lidé by skutečně již měli začít diskutovat o důchodové reformě, a nejen o ní, ale i o dalších tzv. reformních krocích vlády, a také si myslím, že by měli zvednout hlavu a nenechat si vše od vlády líbit.

HN: Ale zatím to vypadá, že vláda neopustila svoji aroganci moci, protože má svých 118 hlasů v Poslanecké sněmovně a má pocit, že si vše může dovolit ...

BD: V tom máte pravdu. Jenom podotýkám, že nejsem zastánce toho, aby stát vybíral velké daně. Ale na druhé straně odmítám diskuse, že nebude na školství, na zdravotnictví apod. Jenom by se neměly peníze ztrácet v „děravém“ systému. Jsem toho názoru, že sice můžeme být plochou malý stát, ale s efektivní strukturou, kdy za nízké daně bude stát sloužit občanům. Současný režim je založen na tom, že občané slouží státu, a to je úplně špatně.

HN: Co čeká odbory, vlastně celou společnost, v průběhu nejbližších měsíců?

BD: Mám-li to říci upřímně, je zapotřebí, aby padla vláda a byly zajištěny volby. Ale, má-li se tak stát, je nutné, aby se zvedla celá občanská společnost. K tomu nestačí jen stanoviska opozičních politických stran, ale vyjádřit by je měly i odbory a další společenské organizace, které nesouhlasí s protilidovou politikou této vlády. Vyjádřit nahlas by je měli i občané na protestních shromážděních, protože jich se tato politika vlády dotýká.

HN: Na podzim se hovořilo i o možnosti generální stávky. Nyní diskuse o jejím uspořádání trochu uvadla. Jaký je váš názor?

BD: Jenom připomenu, že v minulém roce v září se na náměstí Jana Palacha očekávala účast 5 000 policistů, hasičů, příslušníků Vězeňské služby a Celní

správy, ale nakonec se tam sešlo přes 40 000 lidí, kteří pracují ve státní správě a ve veřejné sféře. Je vidět, že když si lidé uvědomí, že jde o jejich peněženky, tak se do protestních akcí zapojí a účastní se jich.

Lidem je nyní zapotřebí vysvětlit, že jim vláda jejich peněženky „vypucuje až na dno“. Vláda mluví o utahování opasků a přitom to není tak dávno, jen pár týdnů, co pronikly na veřejnost průšvihy této vlády, ať již jde o kauzu kolem českého předsednictví EU, či jiné kauzy. Politici, kteří jsou ve funkcích, by si toto zametání těchto případů pod stůl neměli dovolit. Ale zatím mají hroší kůži a jsou stále ve funkcích. A proto situace vyžaduje radikální změnu. Pokud jde o generální stávku, myslím si, že čas pro ni pomalu nazrává.

HN: Čím to můžete zdůvodnit?

BD: Teď na jaře, předpokládám, že koncem dubna, chce vláda předložit do Poslanecké sněmovny celý „balík“ zákonů, tak jak to obdobně udělala bývalá Topolánková vláda. Například jde o změny občanského zákoníku či další oslabení ochrany práv zaměstnanců novelou zákoníku práce. K tomu mohu říci, že každá vláda pravicového zaměření se snaží omezit vliv určitých zájmových skupin. Současná Nečasova vláda chce omezit vliv odborů při obhajobě práv zaměstnanců. A to jsou právě ty důvody, proč je zapotřebí rozhodnější akce odborů a naprosté většiny občanů, kteří by si tyto záměry vlády neměli nechat líbit!

Rozhovor vedl redaktor Haló novin Miroslav Svoboda